

Eläketurvakeskus
Tutkimusosasto
Laesvuori/Mäkelä/Törneblom
Lokakuu 1970

SELVITYS TYÖSUHTEIDEN KESTOSTA TEHDASTEOLLISUUDESSA

S i s ä l t ö

sivu

1. Johdanto	1
2. Tutkimusaineisto	2
3. Aineiston tarkastelutavat	4
4. Tutkimuksen tärkeimmät tulokset	6
4.1. Työajan jakautuminen	6
4.2. Hukkaprosentti	9
4.3. Työsuhteiden lukumäärän jakautuminen	11

SELVITYS TYÖSUHTEIDEN KESTOSTA TEHDASTEOLLISUUDESSA

1. J o h d a n t o

Vuonna 1968 suoritettiin tutkimus työsuhteiden kestosta rakennus- alalla toimivissa pelti-, putki- ja sähköalan yrityksissä. Näitä aloja koskevien tulosten tulkinnan kannalta välttämätön vertailu- aineisto pohjautui kahdesta tyypillisestä LEL-yrityksestä ja samoin kahdesta TEL-yrityksestä saatuihin työsuhdetietoihin. TEL:n pii- riin kuuluvien työsuhteiden tarkemmaksi kartottamiseksi päätettiin myöhemmin aloittaa kaksi uutta tutkimusta, joista toinen koskee tehdasteollisuutta ja toinen vakuutustoimintaa. Edellinen edustaa työntekijävaltaisia ja jälkimmäinen toimihenkilövaltaisia yrityksiä. Tehdasteollisuuteen kohdistuva tutkimus, jonka tuloksia tarkastel- laan seuraavilla sivuilla, pantiin alulle keväällä 1970. Vakuutus- alan selvitystä tehdään parhaillaan.

2. T u t k i m u s a i n e i s t o

Otannan perusjoukon muodostivat tehdasteollisuuden toimipaikat. Tutkimusaineisto kerättiin yrityksistä, jotka poimittiin ETK:n tutkimusosaston tarpeisiin aikoinaan hankitusta toimipaikkaluette- losta. Luettelo on vuodelta 1966 ja sisältää 2 791 toimipaikkaa, jotka edustavat yhtätoista tehdasteollisuuden 20 teollisuusryhmäs- tä. Vuoden 1966 Teollisuustilastossa tehdasteollisuuden toimi-

paikkoja on kaiken kaikkiaan 6 810. Otokseen tulleilta yrityksiltä pyydettiin tiedot kaikkien sellaisten työsuhteiden alkamis- ja päättymispäivistä, jotka olivat olleet voimassa vaikkapa lyhyenkin ajan 1.1. - 31.12.1968 välisenä aikana. Vuoden mittaista tarkastelujaksoa pidettiin riittävänä kausi- ja satunnaisvaihteluiden eliminoinniseksi.

Otannassa pidettiin yhtä teollisuusryhmää ositteena. Kustakin ositteesta poimittiin umpimähkäisesti toimipaikkoja kunnes niiden yhteenlaskettu henkilökunnan lukumäärä oli mahdollisimman lähellä 2 % ositteen kaikkien toimipaikkojen henkilökunnasta. Edellyttäen, että otokseen tulleissa yrityksissä henkilökunnan vaihtuvuus vastaa ositteittain alan keskimääräistä vaihtuvuutta, johtaa tällainen näytteenotto automaattisesti myös 2 %:n edustavaan otokseen v. 1968 voimassa olleista työsuhteista.

Jotta otokseen olisi saatu enemmän toimipaikkoja yrityskohtaisten satunnaisvaihteluiden vähentämiseksi, otettiin keskikokoisten yritysten henkilökunnasta huomioon vain puolet. Samasta syystä, ja osittain myös siksi, että otannan kohteeksi olisi voinut joutua sellaisiakin toimipaikkoja, jotka ovat henkilökuntamäärältään suurempia kuin koko otos yhdessä ositteessa, otettiin suurten yritysten henkilökunnasta huomioon vain neljäsosa. Otantasuunnitelman mukaisesti olisi tutkimuksessa pitänyt ottaa huomioon vastaavat osuudet näiden yritysten työsuhteista. Suurten yritysten kohdalla otantasuunnitelmaa noudatettiin käytännössäkin. Keskikokoisten yritysten kohdalla päätettiin kuitenkin analysoida kertynyt aineisto kokonaisuudessaan, koska tästä aiheutunut työmäärän lisäys ei muodostunut kovinkaan suureksi. Lopputulosta tämä menetelmä ei

vinouta aineiston yhdistämistekniikasta johtuen, vaan se on omiaan parantamaan keskikokoisista yrityksistä laadittujen jakaumien luotettavuutta.

Otokseen tulleen 142 yrityksen sekä saadun tutkimusaineiston jakautuminen eri teollisuusryhmien kesken käy ilmi taulusta 1. Niiden 22 yrityksen lisäksi, jotka eivät vastanneet tiedusteluun, jäi tutkimuksen ulkopuolelle 12 vuosien 1966-69 aikana toimintansa lopettanutta yritystä ja 5 sellaista yritystä, jotka kausiluonteisen toimintansa perusteella kuuluivat LEL:n piiriin.

Taulu 1. Tutkimusaineiston jakautuminen eri teollisuusryhmien kesken

Teollisuusryhmä	Yrityksiä otoksessa	Tutkimusaineistossa	
		yrityksiä	työsuhteita
Elintarviketeollisuus	39	28	1 279
Juomia valmistava teollisuus	2	2	287
Tekstiiliteollisuus	14	7	601
Puuteollisuus	18	10	920
Huonekalu- ja rakennuspuusepän teollisuus	9	6	563
Paperiteollisuus	9	8	897
Kemian teollisuus	10	8	596
Savi- lasi- ja kivenjalostusteollisuus	18	13	607
Koneteollisuus	17	15	1 418
Sähköteknilinen teollisuus	1	1	501
Kulkuneuvoteollisuus	5	5	1 247
Yhteensä	142	103	8 916

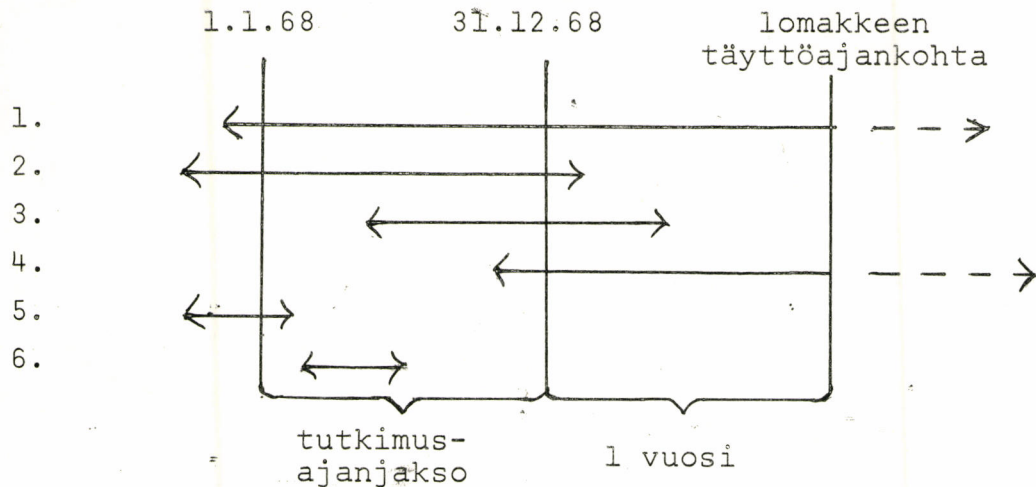
Pieniä yrityksiä on tutkimusaineistossa 59, keskikokoisia, 51 - 200 henkilön yrityksiä 31 ja suuria yrityksiä 13. Pienistä yrityksistä kertyi työsuhteita 1 884, keskikokoisista 4 074 ja suurista 2 958.

3. A i n e i s t o n t a r k a s t e l u t a v a t

Tutkimuksessa kiinnitetään huomiota kahteen näkökohtaan. Ensimmäkin selvitetään, miten työaika jakautuu eri mittaisten työsuhteiden kesken. Toisaalta pyritään luomaan kuva siitä, millaiseksi tutkimusaineiston mukaan muodostuu työsuhteiden jakauma keston mukaan.

Työajalla tarkoitetaan työsuhteiden vuoden 1968 sisään jäävää työaikaa. Työajan jakautuminen eri mittaisten työsuhteiden kesken osoittaa muun muassa, kuinka suuri osa tästä työajasta muodostui alle 4 kk kestäneistä työsuhteista. Koska tällaiset työsuhteet eivät kartuta TEL:n mukaista eläketurvaa, kutsutaan niiden osuutta koko työajasta hukkaprosentiksi. Tutkimusvuoden työajan jakauma antaa samalla kuvan tehdasteollisuuden piirissä työskentelevien henkilöiden jakautumisesta työsuhteen keston mukaan vuoden 1968 keskimääräisenä poikkileikkausajankohtana.

Eri tyyppiset tutkimukseen tulleet työsuhteet voidaan kaavamaisesti esittää seuraavasti:



Työsuhteet luokiteltiin keston mukaan seuraavasti: alle 1 kk, 1-2, 2-3, 3-4, 4-6 ja 6-12 kk, 1-2, 2-5, 5-10 v. ja yli 10 v. Koska havaintojentekoaajankohdan ja tutkimusvuoden päättymisen välinen aika on vain vuosi, sisältyy aineistoon runsaasti päättymättömiä yli vuoden mittaisia työsuhteita. Jotta nämä voitiin sijoittaa "oikeisiin" kestoluokkiin työajan jakaumaa laadittaessa, arvioitiin niiden todennäköiset päättymisaajankohdat päättyneiden työsuhteiden keston perusteella. Pelti-, putki- ja sähköalan tutkimuksessa, jossa päättymättömiä työsuhteita oli verraten vähän, näin ei tehty. Pitkät yli 11 kk kestäneet, päättyneet tai päättymättömät työsuhteet luokiteltiin siinä yhteen. Työajan jakaumat tässä ja edellisessä tutkimuksessa ovat kuitenkin vertailukelpoisia keskenään, jos teollisuuden yli vuoden kestäneitä työsuhteita tarkastellaan yhtenä kokonaisuutena. Jotta voitaisiin saada jonkinlainen käsitys siitä työmäärän lisäyksestä, jonka lyhyiden työsuhteiden rekisteröiminen aiheuttaisi, jos TEL:n odotusaikaa lyhennettäisiin, on raportissa esitetty työaikajakaumien lisäksi jakaumia siitä, kuinka työsuhteet luokittelevat keston mukaan. Tätä kuvaavat jakaumat on laadittu vastaavista työaikajakaumista. Muuttumaton työsuhteiden jakauma

on olemassa vain, jos kunakin ajankohtana alkavien työsuhteiden päättymisjakauma pysyy muuttumattomana. Näin ei asia käytännössä ole. Lisäksi on otettava huomioon, että tässä käytetty jakauman muodostamistapa on altis työvoiman määrän vaihteluille. Raportissa esitetyt työsuhteiden keston mukaiset jakaumat kuvaavat näin olleen sitä, millaiseksi tilanne muodostuisi vuoden 1968 aikajakauman perusteella, jossa heijastuvat tutkimus- ja sitä edeltäneinä vuosina vallinneet jakaumiin vaikuttavat olosuhteet.

4. Tutkimuksen tärkeimmät tulokset

Samoin kuin pelti-, putki- ja sähköalan tutkimuksessa tarkastellaan tässäkin yrityksen koon ja työntekijäin ammattiaseman vaikutusta työsuhteiden kestoon. Eräiden aikaisemmassa tutkimuksessa mukana olleiden tekijöiden tarkasteluun ei teollisuudesta kerätty aineisto anna mahdollisuuksia (yritysten järjestäytyneisyys, työntekijöiden tehtävät).

4.1. Työajan jakautuminen

Sivulla 2 kävi ilmi, että tutkimusaineisto kerättiin suhteellista ositettua otantaa käyttäen, mistä seuraa, että ositteita koskevat tulokset pitäisi voida sellaisenaan yhdistää koko teollisuutta koskevien tulosten tuottamiseksi. Koska valitusta aineistosta kuitenkin jäi puuttumaan 39 yritystä eli 28 % ja kato vaihteli eri teollisuusryhmissä, käytettiin työajan jakaumia yhdisteltäessä painokertoimia, jotka perustuivat vuoden 1968 Tilastollisesta vuosikir-

jasta ilmeneviin tietoihin teollisuuden piirissä työskentelevien henkilöiden jakautumisesta teollisuusryhmiin yrityskoon mukaan. Taulusta 2 näkyvä koko teollisuuden työaikajakauma laadittiin siten, että ensin painotettiin yhteen eri teollisuusryhmiä koskevat jakaumat kussakin yrityskokoluokassa ja sen jälkeen painotettiin yhteen yrityskoon mukaiset jakaumat. Painokertoimien käyttö rajoitti jonkin verran aineiston käsittelyä, sillä yrityskoon mukaisia painokertoimia ei ollut saatavissa toimihenkilöistä ja työntekijöistä erikseen.

Taulu 2. Työajan jakautuminen työsuhteen keston mukaan, prosenttijakauma

Yritys- ja ammatti- asemaluokitus	Työsuhteiden kestoluokat						
	alle 4 kk	4-12 kk	1-2 v.	2-5 v.	5-10 v.	10 v. -	yht.
Kaikki yritykset	1.9	2.9	5.0	11.9	18.4	59.9	100.0
pienet	3.0	5.5	6.8	19.7	24.1	40.9	100.0
keskikokoiset	2.2	3.2	3.7	12.2	21.2	57.5	100.0
suuret	1.5	2.3	5.3	10.3	16.1	64.5	100.0
Toimihenkilöt	0.7	1.4	2.4	9.4	16.0	70.1	100.0
Työntekijät	2.4	3.9	3.6	11.7	20.3	58.1	100.0

Huomattava osa tehdasteollisuudessa tehdystä työajasta kertyi pitkistä työsuhteista. Niinpä 60 % siitä muodostui yli 10 vuotta kestäneistä työsuhteista. Jos tarkastellaan vähintään 5 vuotta kestäneitä työsuhteita todetaan, että niistä kertyi jo lähes 80 % kaikesta työajasta. Alle vuoden mittaisten työsuhteiden osuus jäi koko aineistossa vajaaseen 5 prosenttiin. Edelleen havaitaan, että pitkiin työsuhteisiin sitoutuneen ajan - ja näin ollen myös pitkien työsuhteiden - osuus on sitä suurempi mitä suuremmista yri-

tyksistä on kysymys. Tämä selittyy osaksi sillä, että tutkimusaineiston mukaan toimihenkilöitä on suhteellisesti enemmän suurissa kuin pienissä tai keskikokoisissa yrityksissä. Vuonna 1968 voimassa olleista työsuhteista toimihenkilöiden osuus oli ensin mainituissa 24 %, muissa 14 %. Työajan jakaumat puolestaan osoittavat, että lyhyisiin työsuhteisiin sitoutunutta aikaa oli vähemmän toimihenkilöiden kuin työntekijöiden kohdalla.

Työaikajakaumat vaihtelivat luonnollisesti myös teollisuusryhmittäin. Tämä käy ilmi taulusta 3. Tarpeellisten taustatietojen puuttuessa ei näitä jakaumia ryhdytä tässä tarkemmin selvittämään. Teollisuusryhmien välisiin eroihin vaikuttaa oletettavasti ammattitaitoisen työvoiman osuus alalla, samoin teollisuuden alueellinen sijainti, koska työvoiman liikkuvuudelle on olemassa erilaiset mahdollisuudet eri alueilla. Jakaumia ei ole esitetty kaikista tutkimuksessa mukana olevista teollisuusryhmistä, sillä eräissä niistä oli joko havaintoja tai yrityksiä tähän tarkoitukseen liian vähän. Suhteellisella ositetulla otannalla pyrittiin nimittäin edustavaan otokseen tehdasteollisuutta kokonaisuutena tarkastellen.

Taulu 3. Työajan jakautuminen työsuhteen keston mukaan eräissä teollisuusryhmissä, prosenttijakauma

Teollisuusryhmä	Työsuhteiden kestoluokat						
	alle 4 kk	4-12 kk	1-2 v.	2-5 v.	5-10 v.	10 v.-	yht.
Puuteollisuus	2.9	5.7	5.1	5.9	12.2	68.2	100.0
Elintarviketeollisuus ja juomia valmistava teollisuus	2.8	3.9	4.9	18.3	24.9	45.2	100.0
Paperiteollisuus	1.7	1.9	1.2	7.3	17.5	70.4	100.0
Koneteollisuus	1.5	2.6	5.2	16.3	18.5	55.9	100.0
Kulkuneuvoteollisuus	1.2	2.5	6.6	13.6	18.5	57.6	100.0

4.2. Hukkaprosentti

Taulusta 2 ilmeni, että alle 4 kk kestäneiden työsuhteiden osuus työajasta (hukka-aika) oli koko tehdasteollisuudessa keskimäärin 1.9 %. Hukkaprosentti vaihteli ammattiaseman mukaan siten, että se oli toimihenkilöillä 0.7, työntekijöillä 2.4, ja yrityskoon mukaan siten, että se oli pienissä yrityksissä keskimäärin 3.0, keskikokoisissa 2.2 ja suurissa 1.5.

Pienissä yrityksissä hukkaprosentti vaihteli nolasta kahteenkymmenen, keskikokoisissa nolasta kymmeneen ja suurissa yhdestä neljään. Suurimmat hukkaprosentit löytyivät puuteollisuuden ja savi-, lasi- ja kivenjalostusteollisuuden pienistä yrityksistä, joissa toiminta on ilmeisesti kausiluontoisempaa kuin muissa. Seuraavasta yhdistelmästä nähdään, että valtaosassa suuria yrityksiä hukkaprosentti oli yhden ja kolmen välillä. Pienissä yrityksissä hukkaprosentti vaihteli huomattavasti enemmän: 42 %:ssa se oli alle yhden, mutta 15 %:ssa yli kuuden. Tämä johtuu osaksi siitä, että alle 10 työntekijän yrityksissä työvoiman vaihtuvuus oli yleensä pieni. Henkilökunnan pysyessä samana koko vuoden ei eläketurvaa tuottamattomaa aikaa muodostu lainkaan. Toisaalta yksi lyhyt työsuhde nostaa hukkaprosenttia suhteellisesti enemmän pienissä kuin suurissa yrityksissä.

Taulu 4. Yritysten jakautuminen hukkaprosentin mukaan, prosenttia

Yritysluokitus	Hukkaprosenttiluokat				
	0-0.9	1.0-2.9	3.0-5.9	6.0-21.0	yht.
Kaikki yritykset	37.9	36.9	15.5	9.7	100.0
pienet	42.4	20.4	22.1	15.1	100.0
keskikokoiset	38.8	51.6	6.4	3.2	100.0
suuret	15.4	76.9	7.7	-	100.0

Koska työajan jakauma antaa samalla kuvan alan työntekijöiden jakautumisesta työsuhteen keston mukaan keskimääräisenä poikkileikkausajankohtana, voidaan katsoa, että hukkaprosentti antaa eräänlaisen maksimirajan niiden työntekijöiden suhteelliselle määrälle, jotka voivat jäädä ilman TEL-eläketurvaa. Näiden osuus nousisi hukkaprosentin osoittamalle tasolle ainoastaan siinä tapauksessa, että samat henkilöt aina työskentelisivät 4 kk lyhyemmissä työsuhteissa ja muut sitä pitemmissä.

Odotusajan lyhentämisen vaikutus hukkaprosenttiin käy ilmi taulusta 5, jossa lyhyet työsuhteet on luokiteltu keston mukaan. Odotusajan ollessa 2 kk muodostuisi hukkaprosentti jo hyvin pieneksi. Lyhyistä työsuhteista on nimittäin 2-3 kk kestäneiden osuus suurin, mikä johtuu mm. kesäapulaisten sijoittumisesta tähän luokkaan.

Taulu 5. Hukkaprosentit odotusajan ollessa 4, 3, 2 ja 1 kk

Yritys- ja ammatti- asemaluokitus	Odotusaikavaihtoehdot			
	1 kk	2 kk	3 kk	4 kk
Kaikki yritykset	0.16	0.53	1.22	1.86
pienet	0.24	0.86	1.90	2.98
keskikokoiset	0.29	0.78	1.55	2.17
suuret	0.08	0.34	0.92	1.48
Toimihenkilöt	0.04	0.14	0.51	0.67
Työntekijät	0.25	0.77	1.61	2.41

Vertailun vuoksi mainittakoon, että pelti-, putki- ja sähköalan tutkimuksessa TEL-vertailuryhmän (kaksi suurehkoa teollisuusyritystä) työntekijöiden keskimääräinen hukkaprosentti oli 4.6, kun taas

tyypillisissä LEL-yrityksissä alle 4 kk kestäneiden työsuhteiden osuus työajasta oli 40.0 %. TEL-vertailuryhmän työntekijöiden alle 4 kk:n mittaisten työsuhteiden osuus työajasta osoittautuu siten selvästi suuremmaksi kuin vastaava osuus nyt tutkitussa aineistossa. Kahteen yritykseen perustuva tulos on luonnollisesti varsin altis yrityskohtaisten vaihteluiden vaikutukselle. Kuitenkin myös tämän tutkimuksen aineistoon sisältyy yrityksiä, joissa hukkaprocentti kohoaa neljään. TEL-vertailuryhmästä saatu verrattain epäluotettava hukkaprocenttiarvio ei kuitenkaan ole johtanut virheellisiin johtopäätöksiin ja toimenpiteisiin pelti-, putki- ja sähköalojen suhteen.

4.3. Työsuhteiden lukumäärän jakautuminen

Kuten sivulta 5 kävi ilmi, seuraavassa esitettävät työsuhteiden jakaumat on laadittu vastaavien työaikajakaumien perusteella. Vaikka konstruointitapa onkin varsin karkea, saadaan niiden avulla kuitenkin jonkinlainen käsitys siitä työmäärän lisäyksestä, jonka lyhyiden työsuhteiden rekisteröiminen aiheuttaisi, jos TEL:n odotusaikaa lyhennettäisiin.

Taulu 6. Työsuhteiden lukumäärän kumulatiivinen jakautuminen keston mukaan, prosenttia

Yritys- ja ammatti- asemaluokitus	Työsuhteiden kestoluokat									
	alle 1 kk	alle 2 kk	alle 3 kk	alle 4 kk	alle 6 kk	alle 1 v.	alle 2 v.	alle 5 v.	alle 10 v.	kaikki yht.
Kaikki yritykset	10.1	20.3	32.0	39.7	49.1	57.5	69.2	81.1	89.6	100.0
pienet	10.2	21.8	33.6	42.3	52.6	64.1	74.7	87.8	95.2	100.0
keskikokoiset	16.4	28.8	40.2	46.9	55.9	64.2	71.8	82.5	91.2	100.0
suuret	6.3	14.7	26.5	34.4	43.8	51.1	65.7	77.9	86.8	100.0
Toimihenkilöt	4.4	9.5	20.9	24.4	32.8	40.0	50.4	67.4	80.9	100.0
Työntekijät	13.4	25.8	37.9	46.2	56.4	66.4	73.4	83.3	91.3	100.0

Vähentämällä alle 4 kk kestäneiden työsuhteiden osuus kaikista työsuhteista, voidaan taulusta 6 laskea, että Eläketurvakeskuksen työsuhderekisteriin tulee nykyään keskimäärin 60 työsuhdetta sadasta; pienistä yrityksistä 58, keskikokoisista 53 ja suurista 66. Toimihenkilöiden ja työntekijöiden kohdalla vastaavat luvut ovat 75 ja 54. Jos odotusaikaa lyhennetään nykyisestään, lisääntyy käsiteltävien työsuhteiden lukumäärä taulun 7 osoittamalla tavalla.

Taulu 7. TEL:n odotusajan lyhentämisen vaikutus rekisteröitävien työsuhteiden lukumäärään indeksilukuina odotusajan ollessa 3, 2, 1 ja 0 kk (4 kk = 100)

Yritys- ja ammatti- asemaluokitus	Odotusaika			
	3 kk	2 kk	1 kk	0 kk
Kaikki yritykset	113	132	149	166
pienet	115	136	156	173
keskikokoiset	113	134	157	188
suuret	112	130	143	152
Toimihenkilöt	105	120	126	132
Työntekijät	115	138	161	186

Odotusajan alentaminen esim. kahteen kuukauteen merkitsisi näin ol-
len tehdasteollisuudesta rekisteröitäväksi tulevien työsuhteiden
lisääntymistä kolmanneksella.

Taulu 8 on eräänlainen tiivistelmä tutkimuksen tärkeimmistä tulok-
sista. Siinä on esitetty rinnakkain odotusajan lyhentämisen vaiku-
tus eläketurvaa tuottavan työajan ja rekisteröitäväksi tulevien työ-
suhteiden kasvuun.

Taulu 8. Odotusajan lyhentämisen vaikutus eläketurvaa tuottavaan työaikaan ja rekisteröitävien työsuhteiden lukumäärän kasvuun tehdasteollisuudessa

Odotusaika kk	Eläketurvaa tuottava työaika, %	Työmäärä käsiteltävien tapausten lukumääränä
0	100,0	100
1	100,0	90
2	99,5	80
3	99,0	68
4	98,0	60

Nykyisestä 4 kk:n odotusajasta johtuen noin 98 % tehdasteollisuudessa tehdystä työajasta kartuttaa eläketurvaa, jolloin noin 60 % kaikista työsuhteista tulee rekisteriin. Näyttää siltä, että nykyisen 2 %:n hukka-ajan saattaminen eläketurvaa tuottavaksi johtaa melko huomattavaan käsiteltävien työsuhetapausten lukumäärän kasvuun. Rekisteröinnistä aiheutuvia kustannuksia odotusajan lyhentäminen ei kuitenkaan lisänne yhtä voimakkaasti. Toisaalta olisi toimenpiteen vaikutus eläkemenoihin hyvin pieni. Erityisesti on syytä korostaa, että odotusajan lyhentämisellä on käytännössä suurempi merkitys kuin mitä keskimääräistilannetta tarkastellen voitaisiin olettaa siitä syystä, että lyhyet työsuhteet tuskin jakautuvat tasaisesti henkilöiden kesken. Näin ollen tietyt henkilöt saattavat olla hyvinkin alttiita joutumaan toistuvasti alle 4 kk:n mittaisiin työsuhteisiin, jolloin nykyisestä karenssiajasta aiheutuva eläketurvan menetys kohdistuu pääasiassa heihin.
